

**«ԱՆՀԵՏԱԶԳԵԼԻ ԲԺՇԿՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԻ ՀԱՐՑԵՐ» ԹԵՄԱՅՈՎ
ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ**

**2023 թվականից կրկնողաբար, ք. Երևան (ԵՊԲՀ Անեսթեզիոլոգիայի և
ինտենսիվ թերապիայի ամբիոն՝ Աբովյան 58)**

**«Երևանի Մ. Հերացու անվան պետական բժշկական համալսարան»
հիմնադրամ**

- Գրություն՝ 11.03-12.04
- Թիրախային լսարան՝ անեսթեզիոլոգներ և ինտենսիվ թերապևտներ, շտապ և անհետաձգելի բժշկության մասնագետներ
- Մասնակիցների ակնկալվող թվաքանակ՝ 1-10 հոգի
- մասնակիցներին շնորհել ՇՄՁ 91 տեսական և 12 գործնական կրեդիտ.
դասընթացավարներ Իրինա Մալխասյանին՝ ՇՄՁ 53 տեսական և 7 գործնական
կրեդիտ, Հայկ Հովհաննիսյանին՝ ՇՄՁ 36 տեսական և 5 գործնական կրեդիտ,
Հրանտ Կալենտերյանին՝ ՇՄՁ 3 տեսական կրեդիտ
- Կոնտակտ 010583101

Շաբաթ 1		
Օր 1		
09:00-11:00	Դասախոսություն Անհետաձգելի օգնության բաժանմունքի կազմակերպումը, բուժանձնակազմի գործունեության վերաբերյալ իրավական ակտեր, անհրաժեշտ բժշկական փաստաթղթեր: Անհետաձգելի օգնության բաժանմունքի բուժանձնակազմի պարտականությունները և իրավունքները: Տրանսպորտային միջոցների, կահավորման և բժշկական սարքերի հագեցվածությունը	Իրինա Մալխասյան
11:00-11:30	Ընդմիջում	
11:30-13:30	Դասախոսություն	Հայկ Հովհաննիսյան

	Վիրավորների և հիվանդների զանգվածային ընդունելության դեպքում առաջնային բուժօգնության կազմակերպում: Պացիենտի ծանրության աստիճանի գնահատումը	
Օր 2		
09:00-11:00	Դասախոսություն Զարկերակային հիպերտենզիա: Հիպերտոնիկ կրիզ՝ ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, դիֆերենցիալ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Հայկ Հովհաննիսյան
11:00-11:30	Ընդմիջում	
11:30-13:30	Դասախոսություն Զարկերակային թրոմբոզներ: Սուր զարկերակային անբավարարություն: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, դիֆերենցիալ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Իրինա Մալխասյան
Օր 3		
09:00-10:00	Դասախոսություն Սրտի կանգ՝ ախտորոշում: Կլինիկական և կենսաբանական մահ: Նախա- և ներհիվանդանոցային սիրտ-թոքային վերակենդանացման ընթացակարգերը: Դեֆիբրիլյացիա և էլեկտրական կարդիովերսիա: Երեխաների և հղիների սիրտ-թոքային վերակենդանացման ընթացակարգերը: Վերակենդանացման էթիկական հիմնախնդիրները: Սրտի կանգից հետո համախտանիշ	Հայկ Հովհաննիսյան
10:00-10:30	Ընդմիջում	
10:30-11:30	Դասախոսություն Ոչ ինվազիվ շնչուղիների կառավարում, օդափոխության ապահովում: Շնչափողի ինտուբացիայի ընթացակարգը և մեթոդները: Մեխանիկական օդափոխություն: Օդափոխության սարքերի կիրառում: Հեմոդինամիկայի գնահատման ինվազիվ և ոչ ինվազիվ մեթոդները: Սրտի գործունեության և շնչառության մոնիթորինգ: Երակային մուտքի ապահովում	Իրինա Մալխասյան
11:30-12:00	Ընդմիջում	
12:00-14:00	Գործնական աշխատանք Մանեկենների և մուլյաժների վրա (սիրտ-թոքային վերակենդանացման միջոցառումները, շնչուղիների անցելիության կառավարում, շնչափողի ինտուբացիա, պերիֆերիկ և կենտրոնական երակների կատետերիզացիա)	Իրինա Մալխասյան
Օր 4		
09:00-11:00	Դասախոսություն Կրծքավանդակի ցավ՝ դիֆերենցիալ ախտորոշում: Սրտամկանի իշեմիա և սրտամկանի ինֆարկտ՝ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն: Կրծքավանդակի ցավի այլ պատճառներ՝ դիֆերենցիալ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Իրինա Մալխասյան

11:00-11:30	Ընդմիջում	
11:30-13:30	Դասախոսություն Կարդիոգեն շոկ: Սուր և քրոնիկ սրտային անբավարարություն՝ ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, դիֆերենցիալ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն: Ձախ փորոքային սուր անբավարարություն՝ ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, դիֆերենցիալ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն»	Իրինա Մալխասյան
Օր 5		
09:00-10:30	Դասախոսություն Երակային թրոմբոզներ: Թոքային զարկերակի թրոմբոէմբոլիա: Թոքային հիպերտենզիա: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, դիֆերենցիալ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Իրինա Մալխասյան
10:30-11:00	Ընդմիջում	
11:00-12:00	Դասախոսություն Սրտի ռիթմի սուր խանգարումներ (պարոքսիզմալ տախիկարդիա, նախասրտերի շղացման պարոքսիզ, էքստրասիստոլիկ առիթմիա և այլն): Կլինիկական ախտորոշում: Էլեկտրասրտագրության առանձնահատկությունները: Առաջնային բուժօգնություն	Իրինա Մալխասյան
12:00-12:30	Ընդմիջում	
12:30-15:00	Գործնական աշխատանք Էլեկտրասրտագրության կորագիծների մեկնարկում և տարբերակում	Իրինա Մալխասյան
Շաբաթ 2		
Օր 1		
09:00-11:00	Դասախոսություն Աորտայի անևրիզմայի շերտազատում: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, դիֆերենցիալ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Իրինա Մալխասյան
11:00-11:30	Ընդմիջում	
11:30-13:30	Դասախոսություն Ջարկերակային թրոմբոզներ: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, դիֆերենցիալ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն: Թրոմբոլիզիսի կիրառումը	Իրինա Մալխասյան
Օր 2		
09:00-11:00	Դասախոսություն Թոքային զարկերակի խոշոր և մանր ճյուղերի թրոմբոէմբոլիա: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, դիֆերենցիալ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Իրինա Մալխասյան
11:00-11:30	Ընդմիջում	
11:30-13:30	Դասախոսություն	Իրինա Մալխասյան

	Սրտամկանի բակտերիալ և տոքսիկ վնասումներ (սուր միոկարդիտներ): Պերիկարդիտներ: Հիդրոպերիկարդ: Սրտի տամպոնադա: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, դիֆերենցիալ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	
Օր 3		
09:00-11:00	Դասախոսություն Տարբեր ծագման շնչառական անբավարարության դրսևորումները և գնահատման մեթոդները: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, դիֆերենցիալ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Իրինա Մալխասյան
11:00-11:30	Ընդմիջում	
11:30-13:30	Դասախոսություն Սուր շնչարգելություն: Բրոնխիալ ասթմայի նոպա: Ասթմատիկ ստատուս: Սուր թոքային սիրտ: Թոքերի քրոնիկ օբստրուկտիվ հիվանդություն: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, դիֆերենցիալ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Հայկ Հովհաննիսյան
Օր 4		
09:00-11:00	Դասախոսություն Շնչուղիների սուր վարակներ: Սուր տրախեոբրոնխիտ: Տարբեր ծագման թոքաբորբեր: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, դիֆերենցիալ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Հայկ Հովհաննիսյան
11:00-11:30	Ընդմիջում	
11:30-13:30	Դասախոսություն Չափահասների սուր ռեսպիրատոր դիստրես-համախտանիշ: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, դիֆերենցիալ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Իրինա Մալխասյան
Օր 5		
09:00-10:00	Դասախոսություն Շնչուղիների սուր օբստրուկցիա (օտար մարմին շնչուղիներում, լարինգոսպազմ, անգիոնևրոտիկ այտուց և այլն): Կլինիկական դրսևորումները, դիֆերենցիալ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Հայկ Հովհաննիսյան
10:00-10:30	Ընդմիջում	
10:30-12:00	Դասախոսություն Ինքնաբուխ անևոթորաքս: Տրավմատիկ հեմոպնևմոթորաքս: Կլինիկական դրսևորումները, դիֆերենցիալ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն»	Հայկ Հովհաննիսյան
12:00-12:30	Ընդմիջում	
12:30-15:00	Գործնական աշխատանք Մանեկենների և մուլյաժների վրա (կոնիկոտոմիա, պլերալ խոռոչի պունկցիա և դրենավորում)	Հայկ Հովհաննիսյան
Շաբաթ 3		

Օր 1		
09:00-11:00	Դասախոսություն Շաքարային դիաբետ տիպ 1 և տիպ 2: Հիպոգլիկեմիկ վիճակ, հիպոգլիկեմիկ կոմա: Դիաբետիկ կետոացիդոզ: Հիպերոսմոլար հիպերգլիկեմիկ վիճակ, հիպերգլիկեմիկ կոմա: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, դիֆերենցիալ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Հայկ Հովհաննիսյան
11:00-11:30	Ընդմիջում	
11:30-13:30	Դասախոսություն Հիպոթիրեոզ և միքսեդեմայի կրիզ: Հիպերթիրեոզ: Թիրեոտոքսիկոզ: Սուր մակերիկամային անբավարարություն: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, դիֆերենցիալ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Իրինա Մալխասյան
Օր 2		
09:00-11:00	Դասախոսություն Անեմիա և պոլիցիտեմիա: Մանգադաբջջային հիվանդություն և ժառանգական հիվանդություններ: Ձեռք բերված հեմոլիտիկ անեմիա: Չարորակ ուռուցքների հեմատոլոգիկ բարդություններ: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, դիֆերենցիալ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Հայկ Հովհաննիսյան
11:00-11:30	Ընդմիջում	
11:30-13:30	Դասախոսություն Հեմոստազ: Արյան մակարդեղիության խանգարումներ: Հեմոֆիլիա և Ֆոն-Վիլլեբրանդի հիվանդություն: Թրոմբոզներ և հակաթրոմբիններ: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն: Տրանսֆուզիոն թերապիա	Իրինա Մալխասյան
Օր 3		
09:00-11:00	Դասախոսություն Սուր միզակապություն: Միզաքարային հիվանդություն: Երիկամային խիտ: Միզուղիների ինֆեկցիաներ և հեմատուրիա: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Հայկ Հովհաննիսյան
11:00-11:30	Ընդմիջում	
11:30-13:30	Դասախոսություն Սուր և քրոնիկ երիկամների հիվանդություն: Ուրեմիա: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն»	Իրինա Մալխասյան
Օր 4		
09:00-11:00	Դասախոսություն Ալերգիա: Եղնջացան: Կվինկեյի այտուց: Անաֆիլակտիկ շոկ: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Հայկ Հովհաննիսյան
11:00-11:30	Ընդմիջում	

11:30-13:30	Դասախոսություն Աչքերի, քթի, կոկորդի և բերանի հիվանդությունները: Սուր ականջացավ: Դեմքի և ծնոտի արտակարգ իրավիճակներ: Սուր հայմորիտ, սինուսիտ: Բերանի խոռոչի և ատամների հրատապ պաթոլոգիաներ: Բերանի խոռոչի և քիթ-ըմպանի սուր պաթոլոգիաներ: Պարանոցի այտուց, ասֆիքսիա: Կլինիկական դրսևորումները, ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Հայկ Հովհաննիսյան
Օր 5		
09:00-10:30	Դասախոսություն Լուրջ վարակներ: Մարդու իմունային անբավարարության վիրուսով վարակվածություն: Մալարիա: Տետանուս: Կատաղություն: Կենդանաբանական վարակներ: Սննդի և ջրի միջոցով փոխանցվող հիվանդություններ: Մասնագիտական ազդեցություն, վարակի վերահսկում, և ստանդարտ նախազգուշական միջոցներ	Հայկ Հովհաննիսյան
10:30-11:00	Ընդմիջում	
11:00-12:30	Դասախոսություն Սեպսիս: Էնդոկարդիտ: Փափուկ հյուսվածքների վարակներ և թարախային պրոցեսներ: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն»	Իրինա Մալխասյան
12:30-13:00	Ընդմիջում	
13:00-15:00	Գործնական աշխատանք Մանեկենների և մուլյաժների վրա (նմուշառման և պատվաստանյութերի ներմուծման մեթոդները, թարախակույտերի ձերբազատման և թարախային վերքերի մշակման մեթոդները, միզային կատետրի տեղադրում)	Իրինա Մալխասյան
Շաբաթ 4		
Օր 1		
09:00-11:00	Դասախոսություն Առաջին օգնություն ընդհանուր հիմունքները բազմակի վնասվածքներով պացիենտների մոտ: Ընդհանուր զննում: Կոտրվածքների ախտորոշում, ժամանակավոր ֆիքսացիա: Բաց վերքերի մշակման մեթոդները: Արտաքին արյունահոսության դադարեցման մեթոդները: Անգիտակից վիճակում գտնվող տուժվածին անհետաձգելի բուժօգնության մեթոդները»	Հայկ Հովհաննիսյան
11:00-11:30	Ընդմիջում	
11:30-13:30	Դասախոսություն Պոլիտրավմայով տուժվածների վիճակի առանձնահատկությունները: Առաջնային բուժօգնության կազմակերպումը հիվանդանոցային պայմաններում: Շոկոգեն գործոնների ազդեցության վերացումը կամ նվազեցումը	Իրինա Մալխասյան
Օր 2		
09:00-11:00	Դասախոսություն	Հայկ Հովհաննիսյան

	Անչափահասների, մեծահասակների մոտ և հղիության ժամանակ վնասվածքների առանձնահատկությունները	
11:00-11:30	Ընդմիջում	
11:30-13:30	Դասախոսություն Արյան մեծ կորուստ: Տրավմատիկ–հեմոռագիկ շոկ: Ինֆուզիոն–տրանսֆուզիոն թերապիայի հիմնական սկզբունքները պոլիտրավմայով հիվանդների մոտ և տրավմատիկ շոկի ժամանակ	Իրինա Մալխասյան
Օր 3		
09:00-11:00	Դասախոսություն Գլխի, դեմքի և ողնաշարի վնասվածքներ: Գիտակցության խանգարումներ գլխուղեղի վնասվածքներով պացիենտների մոտ: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն»	Իրինա Մալխասյան
11:00-11:30	Ընդմիջում	
11:30-13:30	Դասախոսություն Կրծքավանդակի և որովայնի վնասվածքներ: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն»	Իրինա Մալխասյան
Օր 4		
09:00-11:00	Դասախոսություն Ցավային համախտանիշ: Ցավի ազդեցությունը օրգանիզմի վրա: Ցավազրկող և սեդատիվ դեղամիջոցները: Ցավի դեմ պայքարի տարբեր միջոցների և մեթոդների կիրառման ֆիզիոլոգիական հիմնավորումը	Իրինա Մալխասյան
11:00-11:30	Ընդմիջում	
11:30-13:30	Դասախոսություն Ցրտահարություն: Հիպոթերմիա: Ջերմային վնասվածքներ և այրվածքներ: Քիմիական այրվածքներ: Էլեկտրական և կայծակի վնասվածքներ: Ջրահեղձություն: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Հայկ Հովհաննիսյան
Օր 5		
09:00-10:00	Դասախոսություն Կմախքի ոսկրերի և վերջույթների վնասվածքներ: Կլինիկական դրսևորումները, ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Հայկ Հովհաննիսյան
10:00-10:30	Ընդմիջում	
10:30-12:00	Դասախոսություն Կրաշ–համախտանիշ: Ռաբդոմիոլիզ ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկական դրսևորումները, ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Իրինա Մալխասյան
12:00-12:30	Ընդմիջում	
12:30-15:00	Գործնական աշխատանք	Հայկ Հովհաննիսյան

	Մանեկենների և մուլյաժների վրա (կոտրվածքների ֆիքսացիայի մեթոդներ, բաց, ախտոտված և արյունահոսող վերքերի մշակման մեթոդներ)	
Շաբաթ 5		
Օր 1		
09:00-11:00	Դասախոսություն Սուր որովայնային ցավ: Սրտխառնոց և փսխում: Խանգարումներ, որոնք դրսևորվում են հիմնականում որպես փորլուծություն: Փորկապություն: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկան, տարբերակիչ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Իրինա Մալխասյան
11:00-11:30	Ընդմիջում	
11:30-13:30	Դասախոսություն Արյունահոսություն կերակրափողի վարիկոզ լայնացած երակներից: Արյունահոսություն վերին և ստորին աղետամոքսային տրակտից: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկան, տարբերակիչ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Հայկ Հովհաննիսյան
Օր 2		
09:00-11:00	Դասախոսություն Սուր որովան: Պեպտիկ խոց և գաստրիտ: Ստամոքսի և 12-մատնյա աղու խոցի պերֆորացիա: Պանկրեատիտ և խոլեցիստիտ: Մեխանիկական դեղնուկ: Աղիքային անանցանելիություն: Օղակված ճողվածք: Մեզենտերիալ անոթների թրոմբոզ: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկան, տարբերակիչ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Իրինա Մալխասյան
11:00-11:30	Ընդմիջում	
11:30-13:30	Դասախոսություն Ալիմենտար թունավորումներ: Թունավորումներ սնկերով և թունավոր բույսերով: Կլինիկան, տարբերակիչ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն»	Հայկ Հովհաննիսյան
Օր 3		
09:00-11:00	Դասախոսություն Գիտակցության խանգարումներ՝ սինկոպե, սոպոր, կոմա: Կոմաների տարբերակիչ ախտորոշում: Փոփոխված հոգեկան վիճակ: Գլխապտույտ: Սուր և քրոնիկ ծայրամասային նյարդաբանական խանգարումներ: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկան, տարբերակիչ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Իրինա Մալխասյան
11:00-11:30	Ընդմիջում	
11:30-13:30	Դասախոսություն Գլխուղեղի արյան շրջանառության սուր խանգարումներ: Սուբարախնոհյալ արյունազեղում: Գլխուղեղի հեմոռագիկ և իշեմիկ սուր կաթվածներ: Ցնցումներ և էպիլեպտիկ ստատուս մեծահասակների մոտ: Ախտաֆիզիոլոգիա, կլինիկան, տարբերակիչ ախտորոշում, առաջնային բուժօգնություն	Իրինա Մալխասյան

Օր 4		
09:00-11:00	Դասախոսություն Թունավորումներ տարբեր դեղամիջոցներով և թմրանյութերով: Կլինիկան, տարբերակիչ ախտորոշումը, առաջնային բուժօգնություն	Հայկ Հովհաննիսյան
11:00-11:30	Ընդմիջում	
11:30-13:30	Դասախոսություն Որովայնի և կոնքի ցավեր ոչ հղի կնոջ մոտ: Աննորմալ արգանդային արյունահոսություն: Արտարգանդային հղիություն և արտակարգ իրավիճակներ հղիության առաջին շաբաթների ընթացքում: Հղիության համակցված խանգարումներ հղիության 20 շաբաթից հետո: Կոնքի օրգանների բորբոքային հիվանդություններ: Կլինիկան, տարբերակիչ ախտորոշումը, առաջնային բուժօգնություն	Իրինա Մալխասյան
Օր 5		
09:00-10:00	Դասախոսություն Շտապ օգնություն երեխաների համար: Նորածինների և երեխաների վերակենդանացում: Մանկական տրավմա: Նորածինների և երեխաների թոքերի ինտուբացիա և օդափոխություն: Անոթների կատետերիզացիա նորածինների և երեխաների մոտ	Հրանտ Կալենտերյան
10:00-10:30	Ընդմիջում	
10:30-12:00	Դասախոսություն Կյանքին սպառնացող իրադարձություններ: Ցնցումներ, ջերմություն և վարակիչ հիվանդություններ նորածինների և երեխաների մոտ: Ստրիդոր և ջրահեռացում նորածինների և երեխաների մոտ	Հրանտ Կալենտերյան
12:00-12:30	Ընդմիջում	
12:30-15:00	Ձեռք բերված գիտելիքների և պրակտիկ հմուտությունների թեստավորում մանկեկենտրոնի և մուլյաժների վրա սիմուլյացիոն կենտրոնում	